

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

III. Provisum id quidem sapienter fuerat, sed parum felici eventu. Quippe Legati apostolicæ sedis in laqueos inciderunt in synodo Trullana; cujus canones repudiat Sergius Papa. Basilius Gortynæ ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

dum à scelere Paulum , atrocibus injuriis af-
fecerunt ; plurimisque eorum Sacerdotum
qui eis adhæferant in exilium detrufis, & ver-
beribus contumeliose cæfis , tandem verò
anno DCLIII. Martinus ipfe Summus Pon-
tiffex à fede abreptus, in Cherfonam Ponti-
cæ Diœcefeos urbem deportatus eft.

II. Electus Vitalianus Papa Refponfales
quidem *juxta confuetudinem* mifit ad regiam
urbem, quemadmodum obferuat Anaftafius,
ut fuam ordinationem fignificaret Conftan-
ti, non autem ut Apocrifarij in comitatu de-
gerent. Idem enim auctor adnotavit, privile-
gijs Ecclefie renovatis Romam fuiffe rever-
fos. Tandem fopitis dogmatum controver-
fijs, & Ecclefiarum fchifmate per Sextam
Synodum generale extindto , Conftanti-
nus Pogonatus ufum Apocrifiariorum in pa-
lacio refidentium refituerere procuravit. Sed
liberam legationem, nullis mandatis restric-
tam, poftulavit ; ita ut Legatus in omnibus
emergentibus negotiis , feu fidem feu difci-
plinam refpicerent, Pontifficis perfonam ex-
primeret. Hæc funt ejus verba in epiftola ad
Leonem II. Agathonis fuccefforem : *Horta-
mur porò veftream fanctiffimam fummitem ut
quamprimùm mittat defignatum ab ea Apocrifia-
rium ; ut is in regia & à Deo confervanda noftro
urbe degat, & in emergentibus, five dogmaticis,
five canonicis, ac prout in omnibus ecclefiasticis
negotiis veftre fanctitatis exprimat ac gerat per-
fonam.* Prudenter autem Leo ita fe petitioni
Conftantini accommodavit, ut Refponfa-
lem fuum delegaret Conftantinum Subdia-
conum ; non tamen concessa plenæ legatio-
nis auctoritate, fed eo tantùm munere injun-
cto quod Apocrifariis imponi folitum erat,
fuggerendi fcilicet & infinuandi Principibus
quæ neceffaria viderentur, fcilicet refervata
fibi, ad relationem Refponfalis, decernendi
potestate. *Præfentis denique fuggeltionis, in-
quit Leo, exiguum peccatorem Conftantinum
Subdiaconum, regionarium hujus fanctæ apofto-
licæ fedis, qui & nuper cum Legatis apoftolica
memoria prædecefforis mei interfuit fanctæ fyno-
do inibi celebratæ, clementia confueta dignum
exceptione cenfeat veftro regalis magnanimitas,
ejusque fuggeltionibus aurem pietatis accom-
det, ut autem miniftrum dignanter fufcipiat.*
Non inutilis erat hujus meditati confilij cau-
tio ad vitandas Patriarcharum Conftantino-
politanoꝝ machinationes ; qui fuæ fedis
amplificationi femper intenti, terrore & mi-
nis Principis affenfum Legati ad res novas
conftituendas extorquere potuiffent, ut fal-
tem non incolorata videri poffet immutatio
quæ fedis apoftolicæ auctoritate aliqua mu-
niretur.

III. Attamen prudentia fua obtinere

Pontiffices non potuerunt quin eos in la-
queos incidere à quibus tam ftudiofè fibi
cavebant. Etenim anno DCXCII. Iuftinia-
nus Rhinotmetus Imperator, à Petro Con-
ftantinopolitano Epifcopo follicitatus, Con-
cilium coëgit, quod Trullani nomine affum-
pto, centum & duos canones edidit, opti-
mos quidem illos, & qui antiquam difcipli-
nam ut plurimum redolent, præter tres, aut
quatuor, qui Romanæ Ecclefie confuetudi-
nes quasdam emendare conantur. Ceterùm
ut color aliquis novis illis decretis quæftus
videretur, fynodus illa Oecumenicæ titulum
affumpfit, ob Romanæ fedis auctoritatem
adhibitam. Legati enim apoftolicæ fedis
huic Concilio interfuerant, ut obferuat Ana-
ftafius ; id eft, ut ego quidem interpretor,
Apocrifarij feu Refponfales, qui munere
fuggeltionis fungebantur. Neque enim Ser-
gius Papa Legatos mandatis fuis inftitutos
ad eum conventum tranfmiferat ; quem
damnavit ut illicitum, ejusque canonum le-
gationem repudiavit ; rejecta Iuftiniani poftu-
latione, qui Pontifficis fubfcriptione firmari
gefta vehementiffimè cupiebat. *Hujus itaque
temporibus, inquit Anaftafius in vita Sergij,
Iuftinianus Imperator Concilium in regia urbe
juffit fieri ; in quo & Legati fedis apoftolicæ con-
venerant, & decepti fubfcripferant. Compellaba-
tur autem & ipfe Papa fubfcribere ; fed nullatenus
acquievit.* Bafilius Epifcopus Gortynæ, Me-
tropolitanus provincie Cretæ, eam legatio-
nem tunc folus obibat : quæ potiori jure illi
impofta fuerat, utpote Illyricanæ Diœce-
feos & patriarchatus occidentalis Epifcopo,
quàm olim Iuliano Epifcopo Coënfis provin-
cie Rhodiæ, qui primus pro Leone refponfa
egit Conftantinopoli. Hinc quoque factum
ut ad calcem horum canonum Bafilius, unus
ex Epifcopis Occidentalibus, fe Legatum in-
fcripferit totius fynodi Ecclefie Romanæ ;
exemplo trium Legatorum Agathonis &
fynodi Occidentalis, qui hoc nomen in Sex-
ta Synodo affumpferant. Eo titulo ipfe quo-
que Bafilius ornatus fuerat tempore Sextæ
Synodi, ut patet ex ejus fubfcriptione quæ
habetur Actiõne XVI. Sed illo auctus non
fuerat, ut unà cum ceteris tribus Legatis vi-
ces Concilij Occidentalis in ea fynodo im-
pleret ; cum nec in literis Agathonis, nec in
epiftola Conftantini Pogonati, inter eos re-
cenfeatur. Sed legatio quædam ordinaria illi
conceffa fuit, ut Refponfalem ageret ordi-
narium fynodi Romanæ nomine ; quemad-
modum Diaconus mittendus à Papa, ref-
ponfa ecclefiastica nomine Pontifficis facere
debebat. Vnde factum ut Bafilius legatio-
nem illam ordinariam poft folutam Sextam
Synodum retinuerit ; qua defunctus

Vile fuprà cap. 11.
p. 6. & 6. hujus
libri.

In fubfcriptionibus
canonum Trulla-
norum: Βασιλιου
ἐπισκοπου της
καρτυλων κα-
τακραναι της οι-
κουμενης κωνσταν-
τινης, & οχι πονη
νικητον πατρι της
αυτοου της α-
γιας εκκλησιας
ρωμης.

tabula q. 11.
l. 1. h. 1.
p. 1. l. 1. h. 1.
m.

tab. h. 1. h. 1.
l. 1. h. 1.

77. 111

est in Trullana posteriore synodo.

IV. Balsamo contendit adversus Latinos conventum istum Trullanum Synodi Oecumenicæ auctoritatem obtinere, eò quòd Legatis apostolicæ sedis instructus fuerit, scilicet Basilio Gortynensi, & Episcopo quodam Ravennæ, qui vicem synodi Ecclesiæ Romanæ gerebant, Episcopis quoque Thessalonicensi, Sardinia, Heracleæ, & Corinthi, qui tunc erant Legati Pontificis, ut in veteribus Nomocanonis scriptum reperitur. Sed apertissimi mendacij reum tenemus. Ut enim taceam de Heracleæ Episcopo, qui pontificia legatione nunquam ornatus fuit, constat ex Græcis subscriptionibus quæ hodie extant, Thessalonicensem & Corinthium Episcopos ordinarios sedis apostolicæ Legatos, æquè ac Ravennæ & Sardinia Episcopos, ab eo Conciliabulo abfuisse. Etenim inter ceterorum subscriptiones locus illis relinquatur in ordine suo ad subscribendum quando Acta synodi authentica ad eos perferrentur; quemadmodum observatum est erga Pontificem Romanum, cui charta pura in codice seu tomo Concilij relicta est, ante ceteros Patriarchas, post Iustinianum Imperatorem, ut eam subscriptione sua repleret. quod in dicto codice adnotatum est, his verbis: *τόπος ἡ ἀνωτάτω πάλαι ῥώμης, Locus sanctissimi Papæ Romani.* Vnde illustrari potest Anastasius: qui Iustinianum gesta hujus synodi sex tomis comprehensa, ab Episcopis subscripta, & manu imperiali

confirmata, in Romanam urbem ad confirmandum vel in superiori loco subscribendum Sergio Pontifici, nupte capiti Sacerdotum omnium, direxisse scribit. Eodem planè pacto charta pura relicta est Episcopis absentibus Thessalonicensi, Corinthi, Ravennæ, Sardinia, & Heracleæ, ut saltem post solutam synodum Actis subscriberent. quod iisdem verbis in codice adnotatum est: *Locus Thessalonicensis, locus Ravennatis, & ceterorum.* Quare Balsamo, qui locum vacuum pro subscriptione sumpsit, non ausus est edere nomina Episcoporum quos subscripsisse fingit. Basilium quidem Gortynensem specialiter profert, sed ceteros verbis indefinitis significat.

V. Post seculum septimum, ineunte octavo, Iconoclastarum hæresis, in Oriente à Principibus excitata, societatem communionis abruptit, ita ut de mitendis Constantinopolim Apocrisiariis Romani Pontifices curam omnem deposuerint. Tandem Imperio in Romana urbe, veluti postliminio quodam, à Leone III. restituto, Imperatores Gallici nominis omnibus officiis quæ Principibus Constantinopolitanis deferri consueverant, à Romana sede exculsi sunt. Inter cetera, Legatorum seu Responsalium non solum frequentia, sed etiam assiduitate & mora in comitatu, ornati sunt. Sed Carolus Calvus Imperium adeptus, illo mittendarum legationum officio Romanam sedem absolvit; ut observavit Eutropius Presbyter Longobardus.

H V C V S Q V E M A R C A .

RELIQVA VERO ISTIVS LIBRI CAPITA SVNT STEPHANI BALVZII.

C A P V T X I X .

Synopsis.

I. Argumentum & consiliun istius supplementi, juxta mentem illustrissimi Archiepiscopi.

II. Pontifices Romani in suas partes olim trahere studuerunt Episcopos magnarum civitatum, variis quidem modis, sed in primis spe objecta principis loci. Initium factum ab Episcopo Thessalonicensi.

III. Illyriciana Ecclesia pertinebant ad curam Romani Pontificis, ut Patriarchæ Occidentis.

IV. Illyriciana Diæceses provincia enumerantur. Sirmium caput fuisse Illyrici probatur multis argumentis.

V. Divisio Illyrici in orientale & occidentale con-

stituta à Theodosio seniore. Thessalonica caput Illyrici orientalis, & sedes Prefecti pratorio Illyrici.

VI. Aucta ex eo dignitas Episcopi Thessalonicensis. Acholius & Anysius, qui eam cathedram tenerunt, magno in pretio habiti apud Damasum & Sircium. Deleto Sirmio, Apennius Vicarius Illyrici profugit Thessalonicam, ut Iustinianus docet.

VII. Justiniani Novellam plerisque in capitibus falsitatis arguit Morinus, nec injuriâ.

VIII. Aperitur via liberandi Triboniani, qui Novellæ auctor est, à vitio adscriptus. Theodoretus locus de Thessalonica.

POSTQUAM prima libri istius editio prodiit in publicum, miro quidem favore applausuque hominum eruditorum ex-

ceptus est, adeo ut quamplurimi gratias mihi eo nomine egerint quòd librum illum, alioqui fortean perituum, publicis usibus consecrassem.